

Cilt/Volume: 4

Sayı/Issue: 2

Aralık/December 2015

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION

International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

2015-4

2

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

Cilt/Volume: 4, Sayı/Issue: 2, Aralık/December 2015

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALLYEMEZ

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat BALLYEMEZ

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBASIS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

YAYIN DANIŞMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ	Adıyaman Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ARIKAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Safure BULUT	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KAPLAN	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Aziz KILINÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ÖZBAY	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SABAN	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih TAŞAR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz TAŞKESENLİGİL	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal TOSUN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin TURAN	Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Selma YEL	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bahri ATA	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Eyyup COŞKUN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Erol DURAN	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga GÜYER	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Emine KOLAÇ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Neşe TERTEMİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay YAZICI	Niğde Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. Adnan KARADÜZ	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Osman ALAKUŞ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Başaran GENÇDOĞAN	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Cemal TOSUN	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Cihan ÖZDEMİR	Yunus Emre Enstitüsü
Doç. Dr. Çiğdem KILIÇ	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Deniz Beste ÇEVİK KILIÇ	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Duygu Piji KÜÇÜK	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal TATAR	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma ŞAŞMAZ ÖREN	Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Fatime BALKAN KIYICI	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem SAYGILI	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan DEMİRCİOĞLU	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Gülsen ÜNVER	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. H. Elif DAĞLIOĞLU	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hünkâr KORKMAZ	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Altan KURNAZ	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Barış HORZUM	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KURT	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuzhan KILDAN	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer ADIGÜZEL	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Sevgi KINGİR	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Soner Mehmet ÖZDEMİR	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Şebnem Kandil İNGEÇ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga KABACA	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Türkay Nuri TOK	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf CERİT	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Yücel ÖKSÜZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Zarife SEÇER	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan OSMANOĞLU	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aynur PALA	Celal Bayar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bekir Necati ALTIN	Niğde Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Emrullah YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN	Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esen ERSOY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esin ERGÜN	Karabük Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cansel KADIOĞLU	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülce COŞKUN ŞENTÜRK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürcan UZAL	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürsoy MERİÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hülya KUTU	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin EŞ	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlker CIRIK	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlknur GÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal Zeki ZORBAZ	Mustafa Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin PARLAK	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. M. Hülya ÜNAL KARAGÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet BİLGİN	Çukurova Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Onur CESUR	Maltepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan BAY	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nurhan ÖZTÜRK GEREN	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YİRCİ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sadet MALTEPE	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Safiye ASLAN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sefa DÜNDAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SOYDAN	Mevlana Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevan NART	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sibel SADİ YILMAZ	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Songül GİREN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY	Düzce Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI	Amasya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tuncay Yavuz ÖZDEMİR	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KIYMAZ	Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz TONBUL	Ege Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Özge ELİÇİN	Uludağ Üniversitesi
Dr. Hayriye Tuğba ÖZTÜRK	Ankara Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Firdevs GÜNEŞ		
Başlık ve Zihni Yönlendirme <i>Title and Guiding Mind</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131232	290-305
Belgin BAL İNCEBACAK		
Müzedede Drama: Heykel ve İmgelem Kavramı <i>Drama at the Museum: The Concept of Sculpture and Imagination</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000222	306-318
Özgür EROĞLU		
Eğitim Fakültesi Mezunu Müzik Öğretmenlerinin Armoni Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri <i>Faculty of Education Graduate Music Teachers' Opinions on their Harmony Knowledge and Skills</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143436	319-330
Yeliz ÇELEN		
İlköğretim Öğretmenlerinin Matematiğe Yönelik Tutumlarının Öğretmen Özellikleri Açısından İncelenmesi <i>Review of Primary School Teachers' Attitude towards Mathematics in the Framework of their Teaching Features</i>	Doi: 10.14686/buefad.01263	331-343
Melike YAVUZ TOPALOĞLU - Fatime BALKAN KIYICI		
Fen Bilimleri Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye ve Avustralya <i>Comparison of Science Curriculum: Turkey and Australia</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000266	344-363
Cafer ÇARKIT – Adnan KARADÜZ		
Ortaokul Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Bağlamında Yazma Becerisi Öğretimi Üzerine Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Perceptions in Teaching Writing Skills in the Context of Middle School Authorship and Writing Skills Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137223	364-381
Oğuz DİLMAÇ – Cihan İNANÇ		
Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri <i>The Self-Sufficiency Levels of Classroom Teachers about Visual Arts Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000254	382-400
Ayşe Belgin AKSOY – Hurşide Kübra ÖZKAN		
Çocukların Bilişsel Tempoları İle Sosyal Problem Çözme Becerilerinin Bazı Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi (Kırklareli İl Merkezi Örnekleme) <i>Examination of Children's Cognitive Tempo and Social Problem-Solving Skills Regarding Some Demographic Characteristics (A Sample Study of Kırklareli City Centre)</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136006	401-417
Feyza GÜN – Hilal BÜYÜKGÖZE		
Araştırma Görevlilerinin Bireysel Gelişim İnişiyatifinde Özyeterliğin Rolü <i>The Role of Self-Efficacy on Personal Growth Initiative among Research Assistants</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139086	418-432

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Ali KIRKSEKİZ - Mehmet UYSAL – Onur İŞBULAN - Özcan Erkan AKGÜN Mübin KIYICI – Mehmet Barış HORZUM	
Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Eleştirel Bir Bakış: Problemler, Beklentiler ve Çözüm Önerileri <i>A Critical View to School Experience and Application of Teaching Courses: Problems, Expectations and Solution Suggestions</i>	433-451
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000250
F. Ceyda ÇINARDAL - Levent ÇINARDAL – Binali ÇATAK	
Mesleki Müzik Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri <i>Critical Thinking Tendency of Students at Higher Education Institutions Providing Professional Music Education</i>	452-465
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000240
Güngör KESKİNKILIÇ YUMUŞAK	
Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Ve Mesleğe Yönelik Tutumları <i>Reflective Thinking Tendencies of Preservice Teachers and their Attitudes towards the Teaching Profession</i>	466-481
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000206
Ensar AYDIN - Süleyman Erkam SULAK	
Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Değer” Kavramına Yönelik Metafor Algıları <i>Metaphor Perception of Prospective Primary School Teachers for “Value” Concept</i>	482-500
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000148420
Abdullah Çağrı BİBER – Ziya ARGÜN	
Matematik Öğretmen Adaylarının Tek ve İki Değişkenli Fonksiyonlarda Limit Konusunda Sahip Oldukları Kavram Bilgileri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi <i>The Relations Between Concept Knowledge Related to the Limits Concepts in One and Two Variables Functions of Mathematics Teachers Candidates</i>	501-515
	Doi: 10.14686/buefad.26967
Arzu ÖZYÜREK – Fatih AKÇA	
Zihinsel Yetersizliği Olan Çocukların Oyuncak Profillerinin İncelenmesi <i>An Examination of the Toy Profiles of the Children with Mental Deficiency</i>	516-529
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000142122
Aysun DOĞUTAŞ	
Cultural Intelligence Level of Turkish Teacher Candidates in Globalized World <i>Küreselleşen Dünyada Türk Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Seviyeleri</i>	530-547
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131990
Ali SICAK – Mehmet BAŞÖREN	
Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Motivasyonlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Bartın Örneği) <i>An Investigation of High School Students Academic Motivation in Related to Various Variables (Bartın Samples)</i>	548-560
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000239
Songül GİREN – Emre DURAK	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyuncak Kavramına İlişkin Metaforik Algıları <i>Early Childhood Education Teachers’ Metaphors about Toy Concept</i>	561-575
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143590
Erdal TATAR	
Bir Kimyasal Problem Çözme Tekniği: Stokiyometrik Haritalama <i>A Chemical Problem Solving Technique: Stoichiometric Mapping</i>	576-585
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138529

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Yavuz ERİŞEN - Fazilet YAVUZ BİRBEN - Hatun SEVGİ YALIN - Pinar OCAK	
Üstün Yetenekli Çocukları Fark Edebilme ve Destekleme Eğitiminin Öğretmenler Üzerindeki Etkisi <i>The Awareness and Support Training for Gifted Children: The Impact on Teachers</i>	586-602
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137872	
Ahmet AKIN – Mehmet BAŞÖREN	
Algılanan Empatik Öz-Yeterlik ve Sosyal Öz-Yeterlik Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirliği <i>The Validity and Reliability of Turkish Version of the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale</i>	603-610
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000235	
Ercan ATASOY – Neslihan UZUN – Berna AYGÜN	
Dinamik Matematik Yazılımları ile Desteklenmiş Öğrenme Ortamında Öğretmen Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin İncelenmesi <i>Investigating Pre-service Teachers' Technological Pedagogical Content knowledge in Learning Environment Supported by Dynamic Mathematics Software</i>	611-633
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143622	
A. Oğuzhan KILDAN – Berat AHİ	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilimsel Çalışmalara Yönelik Okuma Alışkanlıkları <i>Reading Habits of Scientific Studies For Pre-School Teachers</i>	634-650
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000251	
Tuncay CANBULAT - Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ - Fatma ERDOĞAN – Ayşe YEŞİLOĞLU	
Sınıf Öğretmeni Adaylarında Empatik Eğilim Düzeyi ve Geleceğe Dönük Beklenti <i>The Level of Hopelessness and Empathic Tendency of a Group of Class Teacher Candidates</i>	651-665
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145067	
Nail İLHAN - Yakup DOĞAN – Özge ÇİÇEK	
Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersindeki Yaşam Temelli Öğretim Uygulamaları <i>Preservice Science Teachers' Context Based Teaching Practices in “Special Teaching Methods” Course</i>	666-681
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143534	
Rıza SALAR – Ümit TURGUT	
Implementing Differentiated Instruction on Pre-Service Physics Teachers: Agendas <i>Fizik Öğretmen Adaylarına Farklaştırılmış Öğretimin Uygulanması: Ajandalar</i>	682-695
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Fadime KOÇ DAMGACI - Yeliz KAYA - Rafet GÜNAY	
David Fetterman’ın Değerlendirme Modeli: Yetkilendirme Değerlendirmesi <i>David Fetterman’s Evaluation Model: Empowerment Evaluation</i>	696-710
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139306	
Sinem ATIŞ – Mustafa ARSLAN	
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilsel Becerilerin Gelişimine Etkisi Bakımından Ders Materyallerinin Önem Derecelerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) İle Belirlenmesi <i>Determining the Importance Level of Teaching Materials by Using Analytic Hierarchical Process (AHP) in Terms of Their Influence Over the Development of Language Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language</i>	711-726
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Gökmen ARSLAN	
Psikolojik İstismar Ölçeği (PiÖ) Geliştirme Çalışması: Ergenlerde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi <i>Development Psychological Maltreatment Questionnaire (PMQ): Investigating Psychometric Properties in Adolescents</i>	727-738
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000146983	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Fatma SUSAR KIRMIZI – Ceren SAYGI		
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Özyeterlik Algıları <i>Elementary Teacher Candidates' Self-Efficacy Perceptions towards Using the Creative Drama Method</i>		739-750
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000144840	
Burçin GÖKKURT – Tuğba ÖRNEK - Fatih HAYAT – Yasin SOYLU		
Öğrencilerin Problem Çözme ve Problem Kurma Becerilerinin Değerlendirilmesi <i>Assessing Students' Problem-Solving and Problem-Posing Skills</i>		751-774
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145637	
Soner DOĞAN – Celal Teyyar UĞURLU - Orhan KAYA		
Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Davranışlarının Öğretmenlerin Algı ve Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluation of School Administrators' Ethical Leadership Behaviors According Teachers' Perceptions and Opinions</i>		775-789
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145818	
Cemil KIRIM – Necati HIRÇA		
Lise Öğrencilerinin Kişisel Hijyen ve Temizlik Alışkanlıklarının Fen Okur-Yazarlığına Göre Değerlendirilmesi <i>The Evaluation of High School Students' Personal Hygiene Habits Based on Science Literacy</i>		790-802
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138700	

Mesleki Müzik Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri *

F. Ceyda ÇINARDAL, Arş. Gör., Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, ceyda.cinardal@gmail.com

Levent ÇINARDAL, Arş. Gör., Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, levent.cinardal@gmail.com

Binali ÇATAK, Yrd. Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi, bb.catak@hotmail.com

Özet: Günümüz teknolojisini kullanabilen, düşünmeyi düşünme yaklaşımını benimseyen, bilginin hızlı değişimine ayak uydurabilen ve müzikal açıdan yeterli bireylerin yetişmesi açısından müzik öğretiminde izlenecek yeni yöntem ve yaklaşımlara gereksinim duyulmaktadır. Bu araştırmada mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerini ve bu düzeyi etkileyen faktörleri belirlemek amaçlanmıştır. Tanımlayıcı tipte yapılan araştırmanın çalışma grubunu Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü ile Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören Lisans 1. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, bilgi formu ve California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (CCTDI) ile toplanmıştır. Veriler SPSS paket programında analiz edilmiştir. Univariate analizlerde kişinin en uzun yaşadığı yer ve ailenin ekonomik durumu ile eleştirel düşünme eğilimi puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken ($p>0,05$); öğrencinin mezun olduğu lise türü, öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumu ve sınıf düzeyi ile eleştirel düşünme eğilimi puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Anahtar kelimeler: Üst Düzey Düşünme Becerileri, Eleştirel Düşünme, Müzik eğitimi, California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği.

Critical Thinking Tendency of Students at Higher Education Institutions Providing Professional Music Education

Abstract: New methods and approaches in music education are needed to be adopted in terms of educating individuals who can use today's technology, embrace thinking and thinking approaches, conform with the rapid information change and be competent in music. This study seeks to determine the critical thinking tendencies of students at higher education institutions providing professional music education, and the factors which affect this level. The searching group which is type of descriptive study consists of 1st and 4th undergraduate students studying at Kafkas University State Conservatory and Atatürk University Faculty of Fine Arts Department of Musical Sciences and Kazım Karabekir Faculty of Education Division of Music Education. The data collection form has been prepared from the demographic information of students and California Critical Thinking Disposition Inventory (CCTDI). The data have been analyzed on SPSS package software. According to univariate analyses, while there hasn't been a statistically significant difference between the region where the student lived longest and economic condition of the family, and critical thinking tendency score ($p>0.05$); the same difference has been observed between the type of high school where the student graduated, the higher education institution where the student studies and class level, and critical thinking tendency score ($p<0.05$).

Key Words: High-level thinking skills, Critical thinking, Music education, California Critical Thinking Disposition Inventory.

* Bu çalışma, 6-8 Mayıs 2015 tarihinde Dicle Üniversitesi'nde düzenlenen "I. Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi"nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Küreselleşen dünyada bilginin hızla yayılması bilgi kirliliğini gündeme getirerek; bilginin kontrol altına alınmasını zorlaştırmış ve bu sorunun giderilmesinde düşünce odaklı bir eğitim büyük önem kazanmıştır. Bu bağlamda, sorgulayabilen, olayları derinlemesine irdeleyerek eleştirel yaklaşabilen, geniş bakış açısına sahip, bilgiye ulaşım bilgiyi problem çözmede ve yeni bilgi üretmede kullanabilen, yaratıcılık özellikleri açığa çıkarılmış bireyler yetiştirebilen ülkeler rekabet gücünü sürdürebileceklerdir (Akyüzlüer, 2014).

İçinde bulunulan durumu anlayabilmek amacıyla yapılan aktif ve amaca yönelik organize zihinsel süreçler olarak tanımlanan düşünmenin (Kurnaz, 2013, 2); nitelikli bir eğitim ile üst düzeye taşınması ve bu eğitimin her zaman farklı seçeneklerle düşünmeyi, çoklu yanıtları ve yaratıcı buluşları özendirilmesi gerekmektedir (Jensen, 2006).

Herhangi bir konuda zihnimizi kurma biçimi olan; kolay oluşan, yönlendiren, sorgulatmayan ve önyargılı olan kalıp düşünce, aynı zamanda bizim olayların arkasındaki nedenleri sorgulamamızı, eleştirel düşünmemizi ve daha analitik bakmamızı engeller (Demir, 2011). Günümüzde bu düşünce yapısından kurtulmak için eğitim etkinlikleri çerçevesinde aktif öğrenme yöntemlerinden biri olan yapılandırmacı yaklaşım uygulanmaktadır. Öğrenenin ne öğreneceğinden çok neden ve nasıl öğreneceğinin önem taşıdığı bu yaklaşımda, her öğrenci için aynı hedefleri saptama yerine; üst düzey düşünme becerilerine yönelik hedefler üzerinde yoğunlaşmakta ve öğrencilerin gereksinimleri dikkate alınmaktadır (Nacaklı vd., 2011).

Üst düzey düşünme becerileri; muhakeme etme, bir yargıya varma, belirsizlikle başa çıkma, esnek düşünme, açık fikirli olma, eleştirel düşünme, planlama, karar verme, problem çözme, bilgi üretme, yaratıcı düşünme gibi temel düşünme becerilerinin sistematik bir şekilde organize edilmesini gerekli kılan pek çok bilişsel etkinliği kapsamaktadır (Çakır, 2013). Buna göre, ilgili amaç ve ilkeleri incelendiğinde yükseköğretimin üst düzey düşünme becerilerine sahip, bilgi çağına uyum sağlayabilecek, nitelikli, yaratıcı, bağımsız ve bilim üretebilen bireyler yetiştirmeyi amaçladığı görülmektedir (Çakır, 2013, 10).

Üst düzey düşünme becerilerinden biri olarak ilk kez 1962 yılında Robert Ennis tarafından "anlatımın anlamını bulmak, onun kabul ya da reddedilmesine karar vermek" şeklinde tanımlanan eleştirel düşünme son yıllarda, bilgiyi kullanmanın bilgiyi kazanmak kadar önemli olduğunu fark eden eğitim, psikoloji, felsefe, sosyoloji gibi disiplinler tarafından ele alınmaya başlanmıştır (Şen, 2009, 73; Şenturan, 2006, 17). Temeli Sokrates'e kadar dayanan eleştirel düşünme, kendi düşüncemizi ve başkalarının fikirlerini daha iyi anlayabilmek ve düşünceleri açıklayabilme becerimizi geliştirmek için gerçekleştirilen etkin, örgütlü ve işlevsel bir süreç olarak tanımlanabilir (Şenturan, 2006, 16).

Düşünmenin dünyayı algılayabilme şekli olmasından hareketle; 2500 yıl boyunca gelişimini sürdüren ve bu yönüyle zengin bir kavram olan eleştirel düşünmeyi (criticalthinking.org, 2015), düşünmeyi açıklayabilme ve geliştirebilmemiz için **düşünmemiz hakkında düşünme** olarak tanımlayan Büyükalın Filiz (2013, 289), eleştirel düşünmenin bir süreç olduğunu ve neyi yapma ya da neye inanmaya mantıklı bir biçimde karar verme ile ilgili becerilerden oluştuğunu ve bu üst düzey düşünme becerisinin zekayı, bilgiyi ve yetenekleri aktif bir biçimde kullanma imkanı sağladığını belirtmiştir.

Eleştirel düşünme becerisinin çeşitlilik gösteren tanımları içerisinde kolaylıkla tespit edilebilecek ortak özellikler olarak; analiz etme, düşünce üretme, organize etme, fikirleri savunma, karşılaştırmalar yapma, çıkarımlarda bulunma, tartışmaları değerlendirme, gözlem ve bilgiye dayanarak sonuçlara ulaşma ve problem çözme yeteneği sıralanabilir (Topoğlu vd., 2013).

Bilginin çok hızlı geliştiği ve değiştiği günümüzde yeni durumlara hızlı bir şekilde uyum sağlayabilen, eleştirel düşünebilen ve yeni sorunlara hızlı çözümler üretebilen bireyler yetiştirilmesi (Kurnaz, 2013) sorumluluğu günümüzde, ağırlıklı olarak yükseköğretim kurumlarına yüklenmiştir ve bu bağlamda, tüm meslek üyelerinin gelişmelere kolaylıkla uyum sağlayabilmeleri, yaratıcı düşünceler üretebilmeleri, esnek davranabilmeleri, kişiliklerini geliştirmeleri, diğer bir ifadeyle çağdaş profesyonel nitelikleri kazanmış olmaları gerekmektedir (Piji Küçük ve Uzun, 2013, 330). Eleştirel düşünme becerisinin üniversite eğitimi sırasında alınan derslerin içerik olarak yeniden düzenlenmesiyle kazanılacağını savunan Kökdemir (2000), ancak bu tür bir eğitim sonucunda, soyutlama ve akıl yürütme becerisine sahip, sistemli düşünebilen, ölçüm ve karşılaştırma yapabilen, iletişim ve işbirliği becerisi yüksek bireyler yetiştirilebileceğini düşünmektedir. Eleştirel düşünme eğitimi ile ilgili olarak Anderson ve Krathwohl (2010, 110) ise, eleştirmenin bir işlem ya da ürünün dış ölçütler ya da standartlara göre yargılanmasını içerdiğini ve bu süreçte öğrencinin, bir ürünün olumlu ve olumsuz özelliklerini dikkate alarak kısmen de olsa o özelliklere dayalı bir yargıya ulaştığını belirtmiştir. Bu ifadeler doğrultusunda eleştirel düşünen bir birey; soru soran, neden arayan, varsayım oluşturup bunları sınavan, sonuçlar üzerinde düşünen, çıkarımda bulunan, yeni kanıtlar araştıran ve gerekli durumlarda fikrini gözden geçirerek önyargısız düşünebilen kişi olarak tanımlanabilir (Büyükalan Filiz, 2013).

Eleştirel düşünme eğitimi, süregelen eğitimin bir parçası olduğu durumlarda, bireye yalnızca bazı temel düşünme becerileri kazandırmakla kalmayarak; akademik açıdan daha başarılı, toplumsal olarak daha olumlu ve daha yardımsever bireyler yetişmesi; ruh sağlığını koruyarak olumlu bir kişilik gelişimine katkı sağlaması; zihnin daha güçlü ve sağlıklı olmasına yardımcı olması ve bireyin yaşam kalitesini etkilemesi bakımından büyük önem taşımaktadır (Facione ve Gittens, 2013; Kökdemir, 2012; Şenşekerci vd., 2010).

454

İnsanlık tarihi, ilk çağdan itibaren insanların nasıl öğrendiği, öğrendiklerini kalıcı ve etkin kılmak için neler yapması gerektiği, öğrenmede daha iyiye nasıl ulaşabileceği konusunda yapılan araştırmalara, felsefeler ve yaklaşımlara dayanan uzun bir geçmişe sahiptir. Son yıllarda öğrenme ile ilgili geliştirilen kuramların ve yöntemlerin etkin kullanılması gerektiği alanlardan biri de müzik eğitimidir; müzik insanın varoluşundan bugüne yaşamının her aşamasında yer alan bir olgudur ve hayatı bu denli etkilemesi de müzik eğitiminin önemini ortaya koymaktadır (Nacaklı ve Kurtuldu, 2011, 1).

Yenilenen öğretim programlarının temel amacı olarak görünen, eğitimle ilgili hemen her ortamda öne çıkan düşünme eğitimi gerekliliğinin; müzik eğitim ve öğretim süreci için de kaçınılmaz olduğu düşünülmektedir. Günümüz teknolojisini kullanabilen, düşünmeyi düşünme yaklaşımını benimseyen, bilginin hızlı değişimine ayak uydurabilen, üretken, yenilikçi ve müzikal açıdan yeterli bireylerin yetişmesi açısından müzik öğretiminde izlenecek yeni yöntem ve yaklaşımlar son derece önem teşkil etmektedir.

Müziksel etkinlik ve etkileşimler yoluyla bireyin ve toplumun estetik gereksinimlerini karşılamayı, sanatsal yaratma güdüsünü doyurmayı, beğenisini geliştirmeyi, müziksel yaşamını daha verimli kılmayı ve bu sayede bireysel ve toplumsal düzeyde özel ve genel yaşamın daha mutlu olmasına katkı sağlamayı amaçlayan müzik öğretimi sayesinde bireyler, içinde yaşadıkları doğal, toplumsal ve kültürel çevrenin yapıcı, yaratıcı, üretici, paylaşıcı ve tüketici bir ögesi olarak bilinçlenmektedir (Say, 2006).

Beynimizin müzik ile uyumuna yönelik açıklamalara yer verilmesinin, düşünme odaklı eğitimin merkezinde müzik ve sanat eğitiminin yer alması gerektiği hususunda faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, literatürde yer alan araştırmalardan bazılarında göre müziksel bir eylem sırasında beynimizin görsel, işitsel ve motor korteksleri olmak üzere hemen hemen

bütün bölümleri aktif hale gelmektedir ve beyindeki corpus callosum bölümünün yani iki yarımküre arasındaki köprünün hacmi ve etkinliği artmaktadır; dolayısıyla müziğin işlevsel belleği aktifleştirerek öğrenmenin kalıcılığını sağladığını, müzisyenlerin akademik ve sosyal ortamlarda sorunlara daha etkili ve yaratıcı çözümler getirdiklerini ve müziğin akademik ve sosyal becerilerin kazanımında anlamlı bir etkisinin olduğunu söylemek yerinde olacaktır (Çuhadar, 2008; Jensen, 2006, 36; youtube.com, 2015).

Müzik eğitiminin, öğrencilerin eleştirel düşünme yeteneklerini arttırdığını ve müzikte eleştirel düşünme yeteneğinin, müzisyenin eser ile etkileşimini sağlayarak eylem sürecinde öngörü ve problem çözme olanağı tanıdığını belirten Zellner (2011, 4), müzik ve diğer beceri dizileri arasındaki bilişsel bağlantının, bir bütün halinde bireye etken olarak tanımlandığını söylemiştir. Müziğin çok algılı doğası sayesinde müzikal becerilerin gelişiminin, öğrenci üzerinde hem akademik hem de kişisel bir etkiye sahip olduğunu ifade eden Zellner (2011), müzik eğitiminde eleştirel düşünme becerilerinin öğretmen merkezli paradigmadan öğrenci merkezli öğrenmeye geçildiğinde uygulanabileceğine dikkat çekerek yapılandırmacı yaklaşıma vurgu yapmaktadır.

Tüm bu ifadeler doğrultusunda, mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerinin ve bu düzeye etki eden faktörlerin belirlenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik alt amaçlar ise; öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri ve alt boyutlar (doğruyu arama, açık fikirlilik, analitiklik, kendine güven, sistematiklik ve meraklılık) arasındaki ilişkilerin belirlenmesi, öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerinin öğrenim gördükleri fakülte türüne göre farklılıklarının belirlenmesi ve eleştirel düşünme eğiliminin öğrenim görülen sınıf, mezun olunan okul türü, en uzun yaşanan yer ve ailelerin sosyo-ekonomik durumu açısından fark yaratıp yaratmadığının saptanmasıdır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde tanımlayıcı araştırma modeli kullanılmıştır. Tanımlayıcı araştırma modeli inceleme konusu olan olayın, bu olayın değişkenlerini ve bu değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamak ve bu tanımlamalara dayanarak ileriye dönük tahminler yapabilmek için kullanılmaktadır (Kurtuluş, 2010).

“Tanımlayıcı araştırma (descriptive research) durumun, olayın belirli özelliklerini içinde bulunduran bir resmini sunar, odaklanmış bir araştırma sorusu ve konusuna gerek duyar, çoğunlukla “nasıl” sorusu üzerinde durur ve nitelikli açıklayıcı araştırmalar için bir temel bina eder...Bu araştırma tekniğinde daha çok nicel yöntemlerle veri toplanır ve bu veriler istatistiksel analizlere tabi tutulur” (Böke, 2014, 13).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü ile Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda, 2014-2015 eğitim öğretim yılında 1. ve 4. sınıfta öğrenim gören 173 öğrenci oluşturmuştur; ancak araştırmanın yapıldığı sırada sınıfta bulunmayışları sebebiyle öğrencilerin 162’sine ulaşılabilmektedir. Ayrıca, 3 soru formu nitelikli olarak yetersiz olduğu için araştırmaya dâhil edilmemiştir. Bu bağlamda, araştırmaya alınan toplam öğrenci sayısı 159’dur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, hazırlanan veri toplama formuyla ve gözlem altında veri toplama tekniği kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama öncesi öğrencilere araştırmanın amacı anlatılmış ve araştırmanın isteğe bağlı olduğu söylenmiştir. Mevcut öğrenciler içerisinde araştırmaya katılmayı kabul etmeyen öğrenci olmamıştır.

Veri toplama formu öğrenciye ait demografik özellikler (yaşadığı yer, mezun olduğu lise türü, öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumu, sınıf düzeyi ve ailelerin ekonomik durumu) ve California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği¹ (CCTDI) olmak üzere iki kısımdan oluşmuştur.

Kökdemir (2003) tarafından Türkçeye çevrilen bu ölçek, 1990 yılında Amerikan Felsefe Derneği'nin düzenlediği Delphi projesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır; 75 maddeden oluşan ölçeğin kuramsal olarak belirlenmiş ve psikometrik olarak da test edilmiş 7 alt ölçeği (doğruyu arama, açık fikirlilik, analitiklik, sistematiklik, kendine güven, meraklılık ve olgunluk) bulunmaktadır. Ölçeğin Türkçe çevirisinden elde edilen ölçümlerin güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları yapıldıktan sonra 75 maddeden ve yedi alt ölçekten oluşan orijinal ölçek, 51 maddeye ve altı alt ölçeğe (analitiklik, açık fikirlilik, meraklılık, kendine güven, doğruyu arama ve sistematiklik) indirgenerek; oluşan yeni ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (Cronbach'ın alfası) (Bademci, 2011) ise .88 olarak bulunmuştur (Kökdemir, 2003). Bu araştırma için kullanılan Türkçeye uyarlanmış California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği'nin alt ölçeklerine yönelik bilgi aşağıda sunulmuştur:

- Analitiklik alt ölçeği 2-3-12-13-16-17-24-26-37 ve 40 olmak üzere toplam 10 maddeden oluşmaktadır ve "insanların iyi bir düşünceyi savunmak için zayıf fikirlere güvenmeleri beni rahatsız eder" (no.2) bu boyutun ilk maddesidir. Bu alt ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (alfa) .75'tir.

- Açık fikirlilik alt ölçeği 5-7-15-18-22-33-36-41-43-45-47 ve 50 olmak üzere toplam 12 maddeden oluşmaktadır ve "dört lehte, bir aleyhte görüş varsa, lehte olan dört görüşe katılıyorum" (no.5) bu boyutun ilk maddesidir. Bu alt ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (alfa) .75'tir.

- Meraklılık alt ölçeği 1-8-30-31-32-34-38-42 ve 46 olmak üzere toplam 9 maddeden oluşmaktadır ve "tüm hayatım boyunca yeni şeyler çalışmak harika olurdu" (no.1) bu boyutun ilk maddesidir. Bu alt ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (alfa) .78'dir.

- Kendine güven 14-29-35-39-44-48 ve 51 olmak üzere toplam 7 maddeden oluşmaktadır ve "kurallara uygun biçimde karar verdiğim için, arkadaşlarım karar vermek için bana danışır" (no.14) bu boyutun ilk maddesidir. Bu alt ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (alfa) .77'dir.

- Doğruyu arama 6-11-20-25-27-28 ve 49 olmak üzere toplam 7 maddeden oluşmaktadır ve "pek çok üniversite dersi ilginç değildir ve almaya değmez" (no.6) bu boyutun ilk maddesidir. Bu alt ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (alfa) .61'dir.

- Sistematiklik 4-9-10-19-21 ve 23 olmak üzere toplam 6 maddeden oluşmaktadır ve "büyük bir netlikle düşünebilmekten gurur duyuyorum" (no.4) bu boyutun ilk maddesidir. Bu alt ölçeğin ölçüm güvenilirlik katsayısı (alfa) .63'tür (Kökdemir, 2003; Şenturan, 2006).

Bu araştırmada, çalışma grubu üzerinden yapılan ölçüm güvenilirlik katsayısı analizleri sonuçlarına göre; toplam ölçek için alfa .82 olarak bulunmuştur. Alt ölçeklere göre ise; analitiklik için .66; açık fikirlilik için .70; meraklılık için .72; kendine güven için .72; doğruyu arama için .55; sistematiklik için .50'dir.

¹ Ölçeğin Türkçeye uyarlanmış versiyonu, Prof. Dr. Doğan Kökdemir'den izin alınarak kullanılmıştır.

Bir test ya da ölçme aracından elde edilen ölçümlerin güvenilirliğinin kestiriminde kullanılan yöntemlerden biri olan Cronbach'ın alfası 0'dan ve hatta -1'den küçük ile 1 arasında değerler alabilir ve test maddelerinin tüm çeşitleriyle kullanılabilir (Bademci, 2011, 2014). Altunışık vd. (2010), alfa değerinin en az .70 olması gerektiğini; inceleme türü çalışmalarda ise bu değer .50'ye kadar makul kabul edilebileceğini belirtmiştir. Temel ya da genel araştırma amaçları için ölçüm güvenilirlik katsayıları 1'e yaklaştıkça ölçüm güvenirliliği artmaktadır; ayrıca Bademci (2011) bu değer en az .80 ya da .80 ve daha yukarısı olmasına dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamıştır (Bademci, 2011; Karasar, 2009).

Ölçeğin değerlendirilmesinde Likert Tipi Puanlama kullanılmıştır. Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği'nin ve alt ölçeklerin kesim noktası olarak ise ortancaları alınmıştır. Buna göre, ölçeğin toplam puanlarının ortancası 214'dür (minimum: 166 - maksimum: 280). Alt ölçeklerin ortancaları ise sırasıyla analitiklik 48 (24-91); açık fikirlilik 47 (22-70); meraklılık 42 (25-54); kendine güven 30 (13-42); doğruyu arama 25 (9-39) ve sistematiklik 26 (15-36)'dır. Buna göre, ortancanın altındaki değerler eğilim düzeyleri düşük; ortanca ve üzerindeki değerler ise eğilim düzeyleri yüksek olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın verileri SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Analizlerde tanımlayıcı ölçütlerden frekans ve yüzde, sayımla belirlenen verilerin karşılaştırılmasında ise ki-kare testi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (CCTDI)'nden Aldıkları Ölçümlerin Ortancanın Altındaki ve Üzerindeki Yüzdeleri

Bağımsız değişkenler	Analitiklik		Açık Fikirlilik		Meraklılık		Kendine Güven		Doğruyu Arama		Sistematiklik		CCTDI	
	Düşük	Yüksek	Düşük	Yüksek	Düşük	Yüksek	Düşük	Yüksek	Düşük	Yüksek	Düşük	Yüksek	Düşük	Yüksek
	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)	Sayı (%)
Yaşadığı yer														
Köy	4 (30,8)	9 (69,2)	9 (69,2)	4 (30,8)	7 (53,8)	6 (46,2)	8 (61,5)	5 (38,5)	5 (38,5)	8 (61,5)	5 (38,5)	8 (61,5)	6 (46,2)	7 (53,8)
İlçe	15 (48,4)	16 (51,6)	12 (38,7)	19 (61,3)	10 (32,3)	21 (67,7)	14 (45,2)	17 (54,8)	12 (38,7)	19 (61,3)	16 (51,6)	15 (48,4)	12 (38,7)	19 (61,3)
Şehir	30 (51,7)	28 (48,3)	30 (51,7)	28 (48,3)	29 (50,0)	29 (50,0)	30 (51,7)	28 (48,3)	27 (46,6)	31 (53,4)	25 (43,1)	33 (56,9)	33 (56,9)	25 (43,1)
Büyükşehir	26 (45,6)	31 (54,4)	27 (47,4)	30 (52,6)	26 (45,6)	31 (54,4)	25 (43,9)	32 (56,1)	27 (47,4)	30 (52,6)	21 (36,8)	36 (63,2)	28 (49,1)	29 (50,9)
Lise														
Güzel Sanatlar L.	39 (52,0)	36 (48,0)	43 (57,3)	32 (42,7)	38 (50,7)	37 (49,3)	39 (52,0)	36 (48,0)	33 (44,0)	42 (56,0)	37 (49,3)	38 (50,7)	45 (60,0)	30 (40,0)
Anadolu Lisesi	4 (30,8)	9 (69,2)	5 (38,5)	8 (61,5)	3 (23,1)	10 (76,9)	5 (38,5)	8 (61,5)	6 (46,2)	7 (53,8)	3 (23,1)	10 (76,9)	3 (23,1)	10 (76,9)
Genel Lise	26 (52,0)	24 (48,0)	18 (36,0)	32 (64,0)	23 (46,0)	27 (54,0)	23 (46,0)	27 (54,0)	21 (42,0)	29 (58,0)	18 (36,0)	32 (64,0)	21 (42,0)	29 (58,0)
Meslek Lisesi	6 (28,6)	15 (71,4)	12 (57,1)	9 (42,9)	8 (38,1)	13 (61,9)	10 (47,6)	11 (52,4)	11 (52,4)	10 (47,6)	9 (42,9)	12 (57,1)	10 (47,6)	11 (52,4)
Fakülte														
Eğitim Fakültesi	28 (54,9)	23 (45,1)	24 (47,1)	27 (52,9)	23 (45,1)	28 (54,9)	24 (47,1)	27 (52,9)	18 (35,3)	33 (64,7)	20 (39,2)	31 (60,8)	26 (51,0)	25 (49,0)
Güzel San. Fak.	27 (47,4)	29 (51,8)	34 (59,6)	22 (39,3)	28 (49,1)	28 (50,0)	25 (43,9)	31 (55,4)	29 (51,8)	27 (47,4)	26 (46,4)	30 (52,6)	34 (56,9)	22 (39,3)
Konservatuvar	20 (39,2)	32 (61,5)	20 (39,2)	32 (61,5)	21 (41,2)	31 (59,6)	28 (54,9)	24 (46,2)	24 (46,2)	28 (54,9)	21 (40,4)	31 (59,6)	19 (37,3)	33 (63,5)
Sınıfı														
1.sınıf	44 (45,8)	52 (54,2)	41 (42,7)	55 (57,3)	41 (42,7)	55 (57,3)	53 (55,2)	43 (44,8)	35 (36,5)	61 (63,5)	41 (42,7)	55 (57,3)	40 (41,7)	56 (58,3)
4.sınıf	31 (49,2)	32 (50,8)	37 (58,7)	26 (41,3)	31 (49,2)	32 (50,8)	24 (38,1)	39 (61,9)	36 (57,1)	27 (42,9)	26 (41,3)	37 (58,7)	39 (61,9)	24 (38,1)
Ekonomik durum														
Düşük	1 (11,1)	8 (88,9)	6 (66,7)	3 (33,3)	3 (33,3)	6 (66,7)	3 (33,3)	6 (66,7)	8 (88,9)	1 (11,1)	5 (55,6)	4 (44,4)	5 (55,6)	4 (44,4)
Orta	68 (48,9)	71 (51,1)	66 (47,5)	73 (52,5)	66 (47,5)	73 (52,5)	66 (47,5)	73 (52,5)	58 (41,7)	81 (58,3)	59 (42,4)	80 (57,6)	68 (48,9)	71 (51,1)
Yüksek	6 (54,5)	5 (45,5)	6 (54,5)	5 (45,5)	3 (27,3)	8 (72,7)	8 (72,7)	3 (27,3)	5 (45,5)	6 (54,5)	3 (27,3)	8 (72,7)	6 (54,5)	5 (45,5)
Toplam	75 (47,2)	84 (52,8)	78 (49,1)	81 (50,9)	72 (45,3)	87 (54,7)	77 (48,4)	82 (51,6)	71 (44,7)	88 (55,3)	67 (42,1)	92 (57,9)	79 (49,7)	80 (50,3)

Tablo 1’de öğrencilere ait demografik özelliklerin CCTDI alt ölçekleri üzerine dağılımı görülmektedir. Buna göre; öğrencilerin en uzun yaşadıkları yere göre alt ölçekler değerlendirildiğinde analitik düşünmede en yüksek puanı %69,2 ile köyde yaşayanlar; açık fikirlilik açısından %61,3 ile ilçede yaşayanlar; meraklılıkta %67,7 ile yine ilçede yaşayanlar; kendine güvende %56,1 ile büyükşehirde yaşayanlar; doğruyu aramada %61,5 ile köyde yaşayanlar ve sistematiklik açısından %63,2 ile büyükşehirde yaşayanlar almıştır. Yaşanılan yere göre gerek alt ölçekler gerekse toplam puan ortancası arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre alt ölçekler değerlendirildiğinde analitiklik açısından en yüksek puanı %71,4 ile Meslek Lisesi mezunları; açık fikirlilikte %64 ile Genel Lise mezunları; meraklılıkta ve sistematiklikte %76,9 ile Anadolu Lisesi mezunları; kendine güven açısından %61,5 ile yine Anadolu Lisesi mezunları; doğruyu aramada %58 ile Genel Lise mezunları almıştır (Tablo 1). Mezun olunan lise türleri arasında alt ölçekler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken ($p>0,05$); toplam puan açısından Anadolu Liselerinden mezun olan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Anadolu Liselerinden mezun olan öğrencilerin %76,9’u, California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği toplam puan ortancasının üzerindedir.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumuna göre alt ölçekler değerlendirildiğinde analitiklik ve açık fikirlilikte en yüksek puanı %61,5 ile Konservatuvar öğrencileri; meraklılıkta %59,6 ile yine Konservatuvar öğrencileri; kendine güven açısından %55,4 ile Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri; doğruyu aramada %64,7 ile Eğitim Fakültesi öğrencileri ve sistematiklikte %60,8 ile Eğitim Fakültesi öğrencileri almıştır (Tablo 1). Öğrencilerin öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumları arasında alt ölçekler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken ($p>0,05$); toplam puan açısından Devlet Konservatuvarında öğrenim gören öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Devlet Konservatuvarı öğrencilerinin %63,5’i, California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği toplam puan ortancasının üzerindedir.

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre alt ölçekler değerlendirildiğinde analitiklikte en yüksek puanı %54,2 ile birinci sınıf; açık fikirlilik ve meraklılık açısından %57,3 ile yine birinci sınıf; kendine güvende %61,9 ile dördüncü sınıf; doğruyu aramada %63,5 ile birinci sınıf ve sistematiklikte %58,7 ile dördüncü sınıf öğrencileri almıştır (Tablo 1). Öğrencilerin sınıf düzeyleri arasında açık fikirlilik, kendine güven, doğruyu arama alt ölçekleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmakla birlikte; toplam puan açısından birinci sınıf öğrencileri lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$).

Öğrencilerin, ailelerinin ekonomik durumlarına verdikleri puanlar incelendiğinde alt ölçekler açısından en yüksek puanı analitiklikte %88,9 ile düşük gelirli öğrenciler almıştır; bu değeri meraklılık ve sistematiklikte %72,7 ile yüksek gelirli öğrenciler takip etmiştir. Kendine güven açısından en yüksek puanı %66,7 ile düşük gelirli öğrenciler alırken; doğruyu aramada %58,3 ile orta gelirli öğrenciler; açık fikirlilikte ise %52,5 ile yine orta gelirli öğrenciler en yüksek puanı almıştır (Tablo 1). Öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında doğruyu arama alt ölçeği açısından orta gelirli öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$).

Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği’nin toplam puanlarına bakıldığında, öğrencilerin en uzun yaşadıkları yer olarak ilçelerin %61,3; mezun olunan lise türüne göre Anadolu Liselerinin %76,9; öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarına göre Devlet Konservatuvarının %63,5; sınıf düzeyine göre Lisans 1. sınıfların %58,3; ailelerinin ekonomik

durumlarına göre orta gelirin %51,1 ile ortalamanın üstünde yer aldığı görülmektedir (Tablo 1).

Sonuç olarak, sınıf düzeyine göre açık fikirlilik, kendine güven, doğruyu arama; ailelerin ekonomik durumlarına göre doğruyu arama alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Ayrıca sınıf düzeyi, öğrenim görülen yükseköğretim kurumu ve mezun olunan lise türü açısından California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda, ölçeğin toplam puanlarına bakıldığında sınıf düzeyinin, öğrenim görülen yükseköğretim kurumunun ve mezun olunan lise türünün, çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin eleştirel düşünme eğilim düzeylerini etkilediği söylenebilir. Diğer bir ifadeyle, mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimi toplam puanları sınıf düzeyi, öğrenim görülen yükseköğretim kurumu ve mezun olunan lise türü değişkenlerine göre farklılaşmaktadır.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada, mezun olunan lise türleri arasında CCTDI ortancası açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Anadolu liselerinden mezun öğrencilerin CCTDI puanı daha yüksektir. Bu durumun muhtemel nedeninin Anadolu Liselerinde eleştirel düşünme becerisini geliştiren derslerin daha yoğunlukta olmasının [problem çözme ve analitik düşünme becerilerinin kazandırıldığı matematik vb. mantıksal/matematikselsekanın geliştirilmesine yönelik dersler (Gardner, 2010, 179)] etkili olduğu düşünülmektedir.

Ülkemizde CCTDI'nın kullanıldığı benzer çalışmalar, mezun olunan lise türü değişkeninin eleştirel düşünme eğilim düzeyine etkisi hususunda farklılık göstermektedir. Coşkun'un (2013) ve Çetinkaya'nın (2011) çalışmalarında, farklı branşlara sahip öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre eleştirel düşünme eğilim düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken; Piji Küçük ve Uzun'un (2013) ve Şenşekerci ve Kartal'ın (2010) çalışmaları, bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Piji Küçük ve Uzun (2013) da genel liseden mezun olan müzik öğretmeni adaylarının Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek eleştirel düşünme eğiliminde olduklarını tespit etmiştir.

Araştırmada, öğrenim görülen yükseköğretim kurumları arasında CCTDI ortancası açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Devlet Konservatuvarında öğrenim gören öğrencilerin CCTDI puanı daha yüksektir. Eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerinde pedagojik formasyon derslerinin yoğunlukta olması nedeniyle bu bölümde öğrenim gören öğrencilerin eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin daha yüksek olması beklenirken Devlet Konservatuvarı öğrencilerinde bu düzey daha yüksek çıkmıştır; bu durumun çalışma evreninin küçük olmasından kaynaklanabileceği ve bu bağlamda, müzikte eleştirel düşünme ile ilgili evreni daha büyük olan araştırmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Aynı branşa yönelik farklı fakültelerde öğrenim gören öğrenciler üzerinde bir araştırmaya rastlanmadığını ifade eden Coşkun (2010) çalışmasında, iki farklı fakülte türünün öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilim düzeyini ne derece yordadığına yönelik pozitif bir ilişki bulunmadığını belirtmiştir. Bu bağlamda, araştırma konusuna yönelik mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında yapılmış başka araştırmalara rastlanmadığından kıyaslama yapmak mümkün olmamıştır.

Araştırmada, sınıf düzeyleri arasında CCTDI ortancası açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Lisans 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin CCTDI puanı daha yüksektir. Beklenen bir bulgu olarak yaşantı zenginliğinin ve eğitim düzeyinin artmasıyla eleştirel düşünme eğilim düzeyinin de artması (Piji Küçük ve Uzun, 2013, 339); ayrıca yükseköğretimde uygulanan öğretim programları içeriklerinin ortaöğretime göre yüksek düzeyli ve çok boyutlu olması göz önünde bulundurulduğunda, lisans 4. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin daha yüksek olması beklenmektedir. Bunun aksine, araştırmadan elde edilen verilere göre lisans 1. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin yüksek çıkmasının muhtemel sebebi olarak, ilgili amaç ve ilkeleri incelendiğinde yükseköğretimin üst düzey düşünme becerilerine sahip, bilgi çağına uyum sağlayabilecek, nitelikli, yaratıcı, bağımsız ve bilim üretebilen bireyler yetiştirmeyi amaçladığı (Çakır, 2013, 10) bilinmekte ise de mevcut öğretim programlarının söz konusu amaçları yerine getirme hususunda yetersiz kaldığı ya da istenilen düzeyde olmadığı düşünülmektedir.

Araştırmada, yaşanan yer göz önünde bulundurulduğunda ilçelerin CCTDI toplam puanına göre ortalamanın üzerinde yer alması ve şehirlere göre daha fazla eğilim yüzdesine sahip olmasının muhtemel sebebi olarak; TÜİK verilerine (tuikapp.tuik.gov.tr, 2015) göre köylerden büyük kentlere daha çok göç olduğu için şehir ve büyükşehirlerde yaşayan köylü nüfusun, bu yerleşim yerlerindeki niteliği doğrudan etkileyerek ilçelerin sosyo-kültürel açıdan daha nitelikli olabileceği ve bu bağlamda, şehirler ve büyükşehirlerin eleştirel düşünme eğilimi düzeylerinin daha yüksek olması beklenirken, orta gelirli ailelerde ve ilçelerde daha yüksek çıktığı düşünülmektedir.

5. ÖNERİLER

Yapılan araştırmanın sonuçları doğrultusunda, lisans öncesi eğitimde eleştirel düşünme ile ilgili etkinliklere yer verilmeli; lisans döneminde ise bu etkinliklerin periyodik olarak devamı sağlanmalıdır. Mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumları öğretim programları ile ders içeriklerinin öğrencilerin eleştirel düşünme eğilim ve becerilerini kazandırmaya ve geliştirmeye yönelik olarak düzenlenmesi gerektiği önerilebilir. Öğrenme-öğretme ortamlarında öğrencilerin aktif ve etkin olması sağlanarak özgür düşünceleri teşvik edilmelidir. Öğretim programlarında yer alan ders içerikleri, eleştirel düşünme ile ilgili uygulama ve etkinlikler çerçevesinde oluşturulabilir. Yapılan sınıf içi etkinliklerle öğrencilere eleştirel olarak “nasıl” düşünceleri gerektiği hususunda rol model olunmalıdır, bu bağlamda öğretim üyelerinin/elemanlarının eleştirel düşünme konusunda daha bilinçli ve duyarlı davranmaları önerilebilir. Ayrıca, öğrencilerin sadece okul yaşamında değil, günlük hayatta karşılaştıkları olaylara ve sorunlara yönelik sorgulayıcı bir anlayış kazanmaları sağlanmalıdır.

Yapılacak araştırmalara yönelik öneriler ise; müzik eğitimi ve eleştirel düşünme becerisi ilişkisine yönelik deneysel çalışmaların yapılması, farklı değişkenler (ailede mesleki müzik eğitimi alan bireyler, ailede çalgı çalan bireyler, öğrencinin akademik başarısı, müzik dinleme alışkanlığı vb.) ile eleştirel düşünme eğilimini etkileyen faktörlerin araştırılması, bu araştırma doğrultusunda ulaşılan sonuçlardan biri olarak yaşanan yer göz önünde bulundurulduğunda ilçelerin şehirlere göre daha fazla eğilim yüzdesine sahip olmasının nedenlerinin incelenmesidir.

KAYNAKLAR

- Akyüzlüer, F. (2014). Müzik Öğretmeni Eğitim Programının Müzik Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkileri. *E-Journal of New World Sciences Academy*. 9(3), 111-119.
- Altunışık, R., Coşkun, R. vd. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*. (6. Baskı). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Anderson, L.W. ve Krathwohl D. R. (2010). *Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme ile İlgili Bir Sınıflama, Bloom'un Eğitimin Hedefleri ile İlgili Sınıflamasının Güncelleştirilmiş Biçimi*. (Çev. Durmuş A. Özçelik). Ankara: Pegem Akademi.
- Bademci, V. (2011) Kuder-Richardson 20, Cronbach'ın Alfasi, Hoyt'un Varyans Analizi, Genellenirlik Kuramı ve Ölçüm Güvenirliği Üzerine Bir Çalışma. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17, 173-193.
- Bademci, V. (2014). Cronbach's Alpha is not a Measure of Unidimensionality or Homogeneity. *Journal of Computer and Educational Research*. 2(3), 19-27.
- Böke, K. (2014). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. (4. Baskı). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Büyükanan Filiz, S. (2013). *Öğrenme Öğretme Kuram ve Yaklaşımları*. (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, M. K. (2013). Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimleri (İlahiyat-Eğitim DKAB Karşılaştırması). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 17(1), 143-162.
- Çakır, N. (2013). *Üniversite Eğitiminin Üst Düzey Düşünme Becerilerinin Gelişimine Etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının eleştirel düşünmeye ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 12(3), 93-108.
- Çuhadar, C. H. (2008). Müzik ve Beyin. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(2), 67-76.
- Demir, M. ve Uluçınar, U. (2012). Eleştirel Düşünmenin Önemi ve Öğretimi. *Bilim ve Akıl Aydınlığında Eğitim*. 146, 62-66.
- Demir, N. (2011). *Birey, Toplum, Bilim: Sosyoloji Temel Kavramlar*. (5. Baskı). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Demirel, Ö. (2011). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Facione, P. and Gittens, C. A. (2013). *Think Critically*. USA: Pearson Education.
- Gardner, H. (2010). *Çoklu Zeka Kuramı: Zihin Çerçevesi*. (Çev. Ebru Kılıç). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Gündoğdu, H. (2009). Eleştirel Düşünme ve Eleştirel Düşünme Öğretimine Dair Bazı Yanılgılar. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 7(1), 57-74.
- Jensen, E. (2006). *Beyin Uyumlu Öğrenme*. (Çev. Ahmet Doğanay). Adana: Nobel Yayınları.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (20. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kökdemir, D. (2012). Üniversite Eğitimi ve Eleştirel Düşünme. *PiVOLKA*, 7(21), 16-19.

- Kökdemir, D. (2003). *Belirsizlik Durumlarında Karar Verme ve Problem Çözme*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kökdemir, D. (2000). Deniz Yıldızlarını Kurtarmaya Çalışanların Öyküsü: Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, XI. *Ulusal Psikoloji Kongresi*. Ege Üniversitesi, 19-22 Eylül, İzmir.
- Kurnaz, A. (2013). *Eleştirel Düşünme Öğretimi Etkinlikleri: Planlama-Uygulama ve Değerlendirme*. (2. Baskı). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Kurtuluş, K. (2010). *Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Nacakçı, Z. ve Kurtuldu, M. K. (2011). *Kuramdan Uygulamaya Müzik Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Odabaş, S. ve Erozan, E. (2012). *Eğitim Bilimlerinde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Yediiklim Yayıncılık.
- Piji Küçük, D. ve Uzun, Y. B. (2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 14(1), 327-345.
- Say, A. (2006). *Müzik Öğretimi*. (4. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Senemoğlu, N. (2012). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim, Kuramdan Uygulamaya*. (21. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Şen, Ü. (2009). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Eleştirel Düşünme Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Journal of World of Turks*. 1(2), 69-89.
- Şenşekerci, E. ve Kartal, H. (2010). Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimleri. *E-Journal of New World Sciences Academy*. 5(3), 839-857.
- Şenturan, L. (2006). *Hemşirelik Öğrencilerinde Eleştirel Düşünme*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Topoğlu, O. ve Ünal Öney, E. (2013). Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenlerle İlişkisinin İncelenmesi. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 8(8), 1301-1312.
- Zellner, R. M. (2011). *A Study of the Relationship Between Instrumental Music Education and Critical Thinking in 8th and 11th Grade Students*. Unpublished Doctoral Thesis. Capella University, Minnesota.
- <https://www.youtube.com/watch?v=JiXX1Mcmp1I> (Erişim Tarihi: 2015, 03 Şubat).
- <http://www.criticalthinking.org/pages/defining-critical-thinking/766> (Erişim Tarihi: 2015, 18 Şubat).
- <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul> (Erişim Tarihi: 2015, 25 Nisan).

SUMMARY

In the globalized world, the rapid spread of information hampered the control of information, while causing the information pollution. Therefore, an opinion-oriented education has gained great significance regarding this issue. Today, the role of raising individuals with the ability to adapt to the new situations, such as rapid spread and change of information, to do critical thinking and provide solutions to problems, has been given to higher education institutions. Critical thinking, which is one of the advanced thinking skills, is defined as an effective, organized and functional process, enabling us to understand our and others' opinions better, and to improve the skill of expressing these opinions. The necessity of the training on thinking, which is prominent in almost any area of education and is seen as the main objective of the renewed curriculums, is thought to be inevitable during music education and learning process. New methods and approaches to be adopted in music education have utmost importance in terms of raising individuals who can use today's technology, embrace the modern thinking and thinking approach, catch up with the rapid change of information, and who are productive, innovative and musically competent. Studies on music education revealed that music education improves the critical thinking skills of students and therefore increases the interaction between the musical pieces and the musician. As a result, it enables them to solve problems and have the necessary vision during action process. Within this context, identification of the students' critical thinking dispositions and factors which affect this level constitute the objective of this study. The secondary objectives of this study are: identification of the relation between critical thinking disposition and sub-dimensions (seeking accuracy, open-mindedness, analyticalness, self-confidence, systematicity and curiosity), identification of differences between the students' critical thinking disposition and faculties they study at, and determining whether the student's critical thinking dispositions make any difference in terms of class they study at, type of school, longest-lived place and socio-economic status of their families.

Population of this descriptive study consists of 173 students who study as 1st and 4th grades at Kafkas University State Conservatory, Ataturk University Faculty of Fine Arts Department of Musical Sciences and Kazım Karabekir Faculty of Education Division of Music Education, in 2014-2015 academic year. However, due to their absence while performing the study, only 162 of them were able to be reached. Besides, 3 question forms were not included in the research due to qualitative inadequacies. As a result, 159 students were included in the research in total. Data have been collected through data-collecting forms, by using data collecting technique under observation. Before data collection, students were told the objectives of the study and that it was voluntary. None of the students rejected to participate. Data collection form consisted of two parts, one of them which is the demographic features of the student (where s/he lives, high school graduated, higher education institution studied, level of grade and economic status of families) and the other California Critical Thinking Disposition Inventory (CCTDI). While evaluated, Likert Scale Analysis was used. As the breakpoint of Critical Thinking Disposition Scale and subscales, their medians were taken. According to that, median of the total points of the scale is 214 (minimum: 166 – maximum: 280). Medians of subscales are: analyticalness as 48 (24-91), open-mindedness as 47 (22-70), curiosity as 42 (25-54), self-confidence as 30 (13-42), seeking accuracy as 25 (9-39) and systematicity as 26 (15-36). In accordance with that, it has been regarded that values which are below the median are low disposition levels and those which are above are high disposition levels. Also in the research, according to the results of score reliability coefficient analyses performed over the study group, alpha for the total scale was determined as 82. Also, it was determined as 66 for analyticalness, 70 for open-mindedness, 72 for curiosity, 72 for self-confidence, 55 for seeking accuracy and 50 for systematicity, in terms of subscales. Data of the research were analyzed through SPSS software package. In the analyses, frequency and percentage were used as identifying standards, while chi-square test was used in the comparison of data determined by inventory. In all the statistical analyses used within the context of the research, level of significance was accepted as $p < 0,05$.

In line with the findings obtained from the research, a significant statistical difference was spotted between the subscales of open-mindedness, self-confidence and seeking for accuracy according to grade level, and seeking for accuracy according to the economic status of families

($p < 0,05$). Also, another significant statistical difference was spotted in the total point of California Critical Thinking Disposition Inventory in terms of grade level which is in favour of freshman students, in terms of higher education institution studied which is in favour of Conservatory students and in terms of high school graduated which is in favour of those who graduated from Anatolian High Schools ($p < 0,05$). Within this context when looked at the overall point of the inventory, it may be suggested that the grade level, higher education institution studied and type of high school graduated affect the level of critical thinking disposition of students who compose the study group. In other words, the overall grade of the critical thinking disposition of students who study at higher education institutions that provide professional music education may differentiate according to the variations of grade level, higher education institution studied and high school graduated.

In line with the results obtained from the findings, it can be suggested that activities on critical thinking must be provided before the undergraduate education, and must be continued periodically throughout the undergraduate education. It can also be suggested that the curriculum and course descriptions of higher education institutions which provide professional music education must be prepared with an intention to build and improve the critical thinking disposition and skills of students. Students must be encouraged to be active and efficient in learning-teaching environments, and to think freely. Course descriptions in the curriculums can be prepared within practices and activities related to critical thinking. During in-class activities, a role model must be provided for students on “how” to think critically. Therefore, lecturers/instructors may be suggested to gain more consciousness and sensitivity on critical thinking. Also, students must gain a querier approach not only for school life but also for problems and actions in daily life. Suggestions for further researches to be performed in the future are: to carry out experimental studies on the relation between music education and critical thinking skills, investigating the factors which affect different variables (family members who took professional music education, family member who can play an instrument, academic achievements of student, habit of listening to music etc.) and critical thinking disposition, and investigating the reasons of the fact that people who live in districts have more disposition compared to those in cities – which is one of the outcomes of this research.